

non reddendo malū pro malo. z reliqua/
que iugiter fm p̄p̄atōem animi z nō sp̄
p̄ op̄is exhibitiōem veniūt obseruāda.

U Docuisti rursus orare nos te patrē n̄m
celestē/ sub petitionū septenario/ in orōe
dñica. Cōtra septē peccata mortalia. que
sunt sup̄bia/ira/inuidia/acedia/auaricia
gula/luxuria **A**duersus q̄ pro purgatiō
ne z ornatu n̄ro/ptulisti virtutes septem
tres theologicas/in itētes tibi soli. q̄ sunt
fides respectu tue veritatis/spes respectu
potētie. charitas respectu bonitatis Et q̄
tuor cardinales/ prudentiā/tpantiā/for/
titudinē/iusticiā **Q**uibus i patria septē
dotes corrōdent. fidei visio. spei tētio. ca/
ritati fructio q̄ ad aīam. Claritas pruden/
tie. tpantie subtilitas. fortitudini agilitas
iusticie imortalitas q̄ ad corpus **C**on/
iunxisti p̄terea virtutibus istis/ septē dona
tua/q̄ sunt. pietas. timor. scientia. fortitu/
do. consiliū. intellectus z sapiētia **S**eptē
q̄z beatitudines eleuātes nos ad p̄fectōem
nūerasti que sunt/ paup̄tas spūs. mitis
luctus. esuries z sitis iusticie. misericordia.
mūdicia cordis. z pax **M**isericordie v̄o
opa alia sunt corporalia septē. alia septē p̄
ritualia q̄ duobus metris cōpleta sunt **C**ol
ligo. poto. cibo. tego. sano. visito. condo.
Corrigo. duc tela. doceas. solare. fer. ora
Ampli⁹ vero cōstituta sunt p̄ te dñm z re/
demptorē nost̄r septē sacramēta **B**aptis/
mus ad vitā spiritus/ s̄ originale peccatū
Cōfirmatio ad robur fidei. Eucharistia
sacra/ summe venerāda z colēda ad nutri/
mentū spūs. Penitentia q̄z h̄ns tres p̄tes
q̄ sunt p̄nitio p̄fessio z satisfactio/ s̄ p̄ctm
actuale. Matrimoniu in sup̄ ad filioz. p̄
pagatōz. p̄ cultu dei **O**rdines sacri ad hie
rarchicā ppli xp̄iani sanctificatōz **E**xtrēa
vinctio cōtra egritudinē z peccatoz venia
liū contagionē **S**eb cur ista corā te di
numerat puer tu⁹ bone iesu? **D**inumerat
ea sane vt nō penitus ingratus sit/ imen/
selargitati tue **U**t p̄terea salubres fruct⁹ q̄
sunt pax/gandiu cū reliqs. inde p̄cipiat te
donante quē exorat. **R**euelasti igit qd
credendū. **I**ussisti qd agēdū. doce q̄so ma
gis z magis qd reuelas. adiuuās incredu
litate meā. et da qd iubes opari. **D**a scire
posse z velle cū gratia tua ad gloriā maie/
statis tue z salutē pp̄riam. vt tādē sepat⁹
ab his q̄ a sinistris audituri sunt horren/
dissimā illam sententiā. **I**te maledicti in

ignē eternū. qz scz misericordie opib⁹ cā/
ruerūt. collocet puer tuus a dextris audi/
turus cū ceteris electis tuis z misericordi
bus/iocundissimā illā vocē **V**enite bñdi
cti patris mei p̄cipite regnūz quod vobis
paratū est ab origine mundi. Amen.

Dialogus cui⁹ col

locutores sunt milites duo vnus francus
alter anglus contēdētes de q̄relis francie
z anglie **N**ō apparet esse cācellarij.

viz parisiens.

Milites in heremo valliscule/ si
bi inuicē obuiātes alterut⁹ cu/
ias esset inq̄siuit. alter francus/
alter anglus r̄dit. **E**rgo in/
quit francus inimic⁹ **I**nq̄t angl⁹ in ven
tri limitib⁹ sum⁹/ sed pegrin⁹ arma bellica
deposui **F**rancus. qd q̄ris **A**nglus.
aīe salutē **F**rācus. tps nos monet **A**n/
glus quotēnis es? **F**rācus. ānos non
hēo s̄ mors iam. l. ānis mihi pepcit **A**n/
glus mihi pl⁹ **F**rācus quo p̄gis? **A**n/
glus pegrē **F**rācus spēs sum⁹ pegrini z
aduene/ nec ciuitatē manentē habem⁹/ s̄
futurā vīnā inq̄ram? **A**nglus qd ergo
tibi videt de pegrinatōe nrā? **F**rācus.
timeo qz p̄ vallē lachymarū discurretes/
dei indignatōz p̄curauerim⁹ **A** quare?
F qz iuxta verbū v̄s̄aie p̄pendo p̄ ea q̄ v̄s̄
deo. qz indignatio dñi sup̄ oēs gētes/ z su/
p̄ v̄niuersam maliciā eoz/ qz nata in hac
pegrinatōe erūna **J**ā tā fastidiosi eueni⁹
vt nesciam⁹ qd desiderare dēam⁹ z in hoc
pugnā? cum iā sum⁹ hora cene/ in q̄s si
nes seculi deuenerūt/ qz nihil ē qd reitā/
debemus primescere ne temp⁹ gratie/ qd
p̄esto est percat. tamen de caducis certan
do/ om̄ium nostrū corpora moriūtur z sa
lus aīe dubia **A**nglus imo certa **F**rā
cus quare? **A**nglus qz mandato dei
principi nostro obedim⁹ q̄ nos cogit ad
bellū etsi moriamur/ pro obediētia mori
mur dei mandato **F**rācus. bellum ini/
quū est/ qz fundatū est in libidine domi/
nandi z voluptate ditandi tyrannica/ cō/
tra christianos z q̄ scienter peccat querit
sibi gehennā **A**nglus Ergo p̄cipi nō
obedientiam? **N**onne scribitur qui non
obedierit principi/ morte moriamur. **N**ō
ne/ cum inobedientia ero infamis/ ve/
cors? pusillanimis/ desertor milicie re/
putatus/ immo de prodicione suspectus

Dialogus duorum militum

et reipublice inimicus. **F**rancus. In iustis obediendum non in iniustis. **A**nglus. Puto iustum omnem quod princeps consultus. cum suis pontificibus et satrapis precepit. **F**rancus. Quod ergo tibi prodest, propria conscientia si frater alienam conscientiam morti te exponis. Si christiana miles es, nonne christi actio, tua est instructio, cuius humanitas verbo exemplo humilitate paupertate docuit atque iussit. Tu autem quod apostatas a christo, cur christiani nomen usurpas. Nonne dicit Qui diligit me, sermonem meum servabit. Nonne mandatum legis consistit in charitate perfecta dilectione dei et proximi, quae tenetur que habes egentibus concitare et hoc non ignoras. Quomodo ubi debes dare, audes rapere quod tuum non est. Nonne mandatum legis. Nonne contristare fratrem nec proximum. Quomodo in tua libidine dominandi rapis contristaris et occidis et cuncta gladiatorum scelera committis contra christi legem doctrinam. Fledis contra consilia et beatitudines seu virtutes, imo et precepta dei digito scripta. Cui magis teneris obedire, an homini an deo, an iustorum et eternorum, an regi mortali, an regi creatori domino dominanti. **A**nglus. Creatori magis. **F**rancus. Ergo illi obedi et mandata eius super quibus nec rex potest dispensare. **A**nglus. Non solum oportet me alios sequi quia pena mortis est et infamia, si contradicam. **F**rancus. Non minus ardebunt quae cum multis ardebunt. **A**nglus. Angustiarum videlicet. **F**rancus. Utere igitur consilio susanne. Sis innocens sanguis iusti et reside cum christo, nec christiani nomen perdas, nec peripedas milicie gradum. **A**nglus. Nonne peripedo sed per milicia exercenda, morti me exposui. **F**rancus. Immo potentia tua abuteris, quia militasti per hominem ad dei offensam et proximi. **A**nglus. Quod vis me facturum. **F**rancus. Futurum legem dei precepta non observantes, militare per fidei christi et ecclesiam quam tuenda suscepit milicia, desistas a sacrilegiis et rapis, protege pupillos et viduas et advenas neminem opprimas. **A**nglus. Viduas et orphanos facit guerra, quomodo protegam. **F**rancus. Desiste ab illa, et milita per christum et defensione naturali ad iuriam impulsandam permissa, sed non offendas, si sic feceris fructum felicitatis proximi ac fame glorie se reportabis de domino, penale atrocitate et eterna ignominia ac perpetua aggregabis. **A**nglus. Consilium licet videatur salubre, tamen quia frater quae mihi suspecti, quia forte ad nostram reprimendam miliciam haec dicitur illam times ne magis nocent. **F**rancus. Deum timeo cui nihil potest latere, non vos anglicos iniquis frater persecutores. **A**

imo tortores vestros propter iniquitates vestras. **F**rancus. Immo persecutores quia propter iustitiam patimur, beati sumus et magna erit merces nostra, regnum nostrum ab infidelibus, cum multo questuerimus martirio et illud a deo cognovimus, quia spiritus misericordes fuimus non violenter tyranni, vos autem anglici christianos impugnat et occidit ut infidelibus vires augetis, et sic iustitia nostra et iniquitas vestra, notissima deo et mundo. Nonne ergo propter iniquitatem nostram a vobis torquemur, si propter iustitiam patimur et ita beati Rex autem vestrum contempnes dei mandata sicut per in throno sic et in penis primatum obtinebit. **A**nglus. Cuius culpa quiritur. **F**rancus. Omnium vestrum tyranniam, tuum in libidine dominandi voluptate dominandi tyrannica a deo et eius mandatis apostatatum. **A**nglus. Ergo regis precipientis non milicie obediatis. **F**rancus. Non teneris deum obedire. **A**nglus. Quis potest regem nostrum corrigere emendare seu retrahere, non nos subditi. **F**rancus. Deus si vult possit dissentire quia omnes assentitis, omnes estis rei. **A**nglus. Quis regem et nos possit corrigere. **F**rancus. Nullus propter summum iudicium et indubitatum pontificem, Ergo ille in culpa horum scandalorum videtur, et illi potest dicitur quod scribitur in scriptura, iij Regum ij, Custodite virum hunc et populum istum, quoniam si de manu tua lapsus fuerit, erit anima tua pro anima illius. Scire enim ipse quicquid regens debet, quia sicut in throno dominus constitutus est, sic et in penis si neglexerit iusticie opera et precepta exercere primatum habitus est. Et alibi verbum dominicum et propheticum ille quod de in sanguine suo morietur, sanguinem autem eius de manu speculatorum requiratur, ad hoc enim officium est prepositus ut non parcat obiurgando peccata. Haec est a culpa alienus qui licet prepositus non sit quoniam multa arguenda vel monenda non videtur negligit illorum vitans offensiones, nullum enim timere propter deum. **A**nglus. Forte vobis sumus flagellum ut corrigamini tanquam virga directiois. **F**rancus. Non nego, et forte mala virga directiois, peioribus virga ferrea, bonis autem ad examinem virtutis sepe peritura, sicut sepe videtur ex eodem igne aurum rutilat, palea fumat, cibus coquitur, homo confortatur alicuius exustioe leditur. Itaque virtus irruens, bonos probat et purificat, malos damnat vastat et exterminat, et in eadem afflictioe mali deum detestantur, boni vero deum laudant et precantur. **A**nglus. Forte tanquam suos corrigit nos quos diligit me dedit, quia multis nocuit aduersario caruisse sic de Romano et monarchia scribitur. **D**icitur

Z

denictū victorū victriū vltā est luxuria. Et
 forte nob̄ patiētib; p̄sunt scādala. ve tñ ill
 p̄ q̄s scādala veniūt. Un̄ greg. in moſ. ex/
 ponēs illō Job. xxvi. Gigātes gemuerūt
 sub aq̄s maiores potentes altiores pp̄lo
 ab hūero sursum sicut scribit̄ de saul Reg.
 x. Gemuerūt sub aq̄s sub p̄dere ppli. A
 si deo nō placeret nō tādiu paterē hec fie
 ri imo puniret aliq̄s. S. imo si oīa punirē
 tur nihil seruareē futuro iudicō et si nihil
 punirē/ nulla dīna puidētia crederē. z
 vere multi ex vestris offēf̄ puniūtur. Nā
 siue male siue p̄spere succedat punimī. qz
 malus in sua felicitate punif. qz felicitate
 magis corūpif. bonus autē nec bonis ex
 tollit nec malis frangit̄. Punif etiā. qz per
 que peccat hōz p̄ illa torq̄tur/ nec est ip̄s
 gaudere dicit dñs/ sed z becviatioz p̄ioge
 nita q̄ sunt oblectamēta peccati deo sunt
 iusticia illos punitamēti. Jō dicit apls q̄ eua
 nuerūt in cogitatōib;. induratū est cor in
 sipiēs. p̄pter qd̄ z de⁹ tradidit̄ eos in deside
 ria cordis eoz z in imūdicia vt afficiāt cō
 tumelijs corpa sua. z sicut pbauerūt/ n̄ ha
 bere deū in noticia/ tradidit illos deus in
 sensum reprobū vt faciāt ea q̄ nō cōueni
 unt/ certe puniūt̄ z dū nrā gaudeant dāna
 sua desēt. Fecistis viduas z orphanos in
 frācia. certe z angliā necati sunt ex vestris
 centū milia cū suis principib;/ nec q̄ sunt
 erūt in nūero. A. Fateor dictū vsaie veruz
 q̄ indignatio dñi z nō hēm⁹ hic manentē
 ciuitatē s; futurā inq̄rim⁹/ s; quō ignoro
 F. qz ex deo nō es z inde verba ei⁹ nō au/
 dis nec attendis. A. esse volo ex deo. F. cele
 stē patriā iubz ille q̄rere q̄ est via veritas. z
 vita corpoz desideria p̄teri siue carnis. a
 mūdi glā declinare. aliena nō appetere. p
 pria largiri. si hec audiēs exēq̄tis/ dei ciui
 tatē futurā adq̄res/ quā timeo te cū mult
 tuis amissis aut saltē elōgasse. **Q**uare?
 F. qz antiq̄p̄i vestigia secut⁹ es. z xp̄i vitā z
 doctrinā desperasti. A. in q̄? F. Fere i oīb;
 vīs tuis. A. specifica maḡ. F. xp̄s vita et
 doctria p̄cepit cū hūilitate charitatē z vo
 lūtariā paup̄tatē vos at̄ p̄pter summā sup
 biā nō p̄enti regno opulētissio/ in libidi
 nedñandi nō timuistis mittere manū vt
 occideret̄ xp̄s dñi z mēte sacrilega deserē/
 tes deū/ ipsi⁹ mādāta z p̄cepta offendētes
 cūcta nefandissia scelera p̄petrastis tanq̄
 veri mīstri antiq̄p̄i. A. imo xp̄i qz ml̄tos fa
 cim⁹ martires z paupes/ q̄s diligit de⁹ z tā

q̄s filij hoīm q̄ram⁹ irā illis vt nostrā rem⁹
 publicā augeam⁹ z hoc faciēdo in q̄ deme
 remur? F. Necesse ē vt veniāt scādala. ve tñ
 illi p̄ quē terrā dedit vobis de⁹ sufficiētē i
 gratis/ cur p̄ tātis donis ipen⁹ a deo/ ma
 la repēdit. **A** Que mala? F. Lūcta homi
 cidia z alia infinita. **A** Sine homicidijs
 nō possunt fieri bella. F. Ideo detestanda
 int̄ frēs. **A** pariter occidimur n̄za sorte. F.
 digna v̄stra culpa qz iniuste bella puoca
 tis/ nos at̄ iuste repellim⁹ iniuriā. et iō qz
 nō timuistis mittere manū ad occidēduz
 xp̄m dñi. sanguis tu⁹ sup caput tuū. z i cū
 ti israhel sup mōtes iterficiēt. z abijciēt cly
 peus vestri antiq̄p̄i. **A** Cur tantū detesta
 ris homicidia? F. Quia vltimū terribiliū
 est mors/ z deberēt sufficere vob; p̄phanis
 hoīb;/ alie astutie inq̄rēdo v̄stra libidine
 fastuosa sine tñ sanguis xp̄iani effusione.
 Nōne om̄e creatū tēdit ad sue speciei p̄ser
 uatōez/ cur oīb; creatis estis crudeliores?
 plāte vegetabiles aiata bruta etiā ferocia
 oīb; suis virib; i genijs cautel suā p̄seruāt
 spēm. z cū ab alia spē p̄sumāt vel ledāt/ iu
 uāt seinuicē z cū nō p̄nt signa doloris oī
 dūt plorāt z vlulāt/ vos at̄ tanq̄ lupi rapi
 di famelici spēm hūanā q̄ntūcunq; de co
 rā piā catholicā/ vorare necare nō veremī
 Intuere boues feroces porcos z alia bru
 ta q̄ntis virib; suā p̄suāt spēz. **A** put fa
 cim⁹ ita z patres nostri fecerūt/ viuim⁹ in
 lege patz. F. Et iō verbū dñi cūp̄ os p̄ph̄i
 cū samuelis loq̄ntis hely/ semel dies veni
 unt vt p̄cindā brachiū tuū z brachiū do
 m⁹ p̄ris tui/ vt nō sit fenez in domo tuaz
 tabescat aīa z maḡ ps dom⁹ tue. **A** O por
 tet seq̄ vestigia patz. F. fateor. **A** Ergo
 habeo optatū. F. Quia patrē equocās lo
 q̄ris de corrupto z mortali/ ergo at̄ fateor
 de vestigijs p̄ris eterni z creatoris z redē/
 ptoris q̄ in celis est/ cui⁹ vtiq; volūtas fiat
 sicut in celoz in terra nrā z v̄stra. **A** Uti
 nā vtinā z vtinā. F. videris aliq̄ntulū re/
 ductus cōpūct⁹. **A** sum etenī sed illū nō
 cognosco patrē. F. Si teipm nō cogno/
 scis/ quō illuz cognosces? **A** Rogo igit̄
 tur quis sum dic⁹. F. Vas sterquilini cō
 cha/ putrid⁹ plen⁹ stercore z horrore. cec⁹/
 pauper/ nudus/ ignorās introitum tuuz
 et exitum cui⁹ vita sicut ymbra que quan
 to magis crescit/ tanto decrescit/ et tanto
 magis ad mortem properat/ tante sub/
 iecta mutabilitati/ vt vna non maneat

Dialogus duorum militum

hora in eodē statu / s; es miserior. q; lz nil certius morte. tñ illi? hora nil incertius z tñ illi nō puides sed spe vana q; tibi caduca blandif / falleris. **A.** si tā vilis sum quō deū videbo z patrē vocare psumā nō videbo. **F.** Quia es i tenebris. **A.** Erre cupio **F.** Llama igit ad lucē. **A.** quō? nescio qd dicā. **F.** Dic Veni claritas q; illūias oēm hoīem venientē in hūc mūdū sed nō diligētē. q; q; diligit mūdū inimic^o lucis efficit z offuscat. Et iterū dic Illustra oculos meos lux incōprehēbilis / fulgura coru scarōes z dissipa eos vt nō videār vanitatē. Et iterū clama Tribue lux inextinguibilis dū te videā crea nomē alpha cū odo revite q; p^o te in odorē vnguētōrū tuorū z currat. gustē sana q; sapiā z gscāz discurrā q; magna ē multitudo dulcedis tue quaz abscondisti timētib; te Et iterū mag; cōpūctus dic. Cur faciē tuā abscondis forte dicitis. dñe nō videbit te hō z viuet. Eya dñe moriar vt te videā z videā vt hic moriar z ignosce suo tuo q; psumit loq; dño suo. calamitas quā patior / me cogit exclamare / cec^o sum ad lucē ppero / tu es medic^o et lux vera via z vita z fons misericordie misere re mei. **A.** pctōr sum forte nō exaudiar. **F.** Dic dñe peccauī / z faciēdo / nihil fact^o suz nihil. z ita cōfiteor q; cōfessio est via ad te p quā egrediar de limoz redibo ad te via z q; verbū dixit. Ego sum via veritas z vita. separ^a te fact^o sine via q; sine ipō factū est nihil z q; nullū bonū sine summo bono q; tics a te summo bono deuio nihil efficio. Vidit enī de^o cūcta q; fecerat z erant valde bona / malū āt factū sine ipō verbo / nihil aliō est / q; priuatio boni / sicut cecitas priuatio visus Et iterū dic Dñe nullis meritis pcedētib; placuit tue summe z misericordissime bonitati / ad eē me pducere sed z mag; viuere z sentire z paulomīn^o ab angelis itelligere. q; illa iā faciē tuaz hñt. ego āt p spem z speculū in enigmate. obsecro regat me tua mia z cogat te pietas ad saluādū / q; te vicit ad creādū / q; nihil odisti eorū q; fecisti. **A.** Arta ē via. q; q; q; in mūdo est / aut est cōcupia carnis aut oculorū aut supbia vite / nimis peccauī / deuz mundo postponēdo. diffido exaudiri. **F.** Audis verbū cōsolatōis dicēs. Dedit eis patrē filios dei fieri his q; credūt i noīe ei^o q; non ex sanguib; neq; ex volūtate carnis neq; ex volūtate viri s; ex deo nati sunt. **A.**

quō potero redire z fili^o effici. **F.** Jā dicit p cōfessionē pñiaz z satisfactōez. **A.** difficile est. **F.** imo facile volēti. fecit te de^o dignissimā creaturā et licet sis nō capax āgelis q; dammō par potes p verbū effici. q; potes eqlis fieri z fili^o adoptiu^o p vni genitū verbū p quē hēm^o accessum. Oīa ei sub pedib; hoīs subiecit de^o vt sol^o hō tot^o do subijceret z tot^o eēt seru^o / cūctis dñat hō. z exteriora cuncta p corpe sunt creata. ipm vero corpe p aīa / aīa vero p deo vt illi soli fuiat z illū possideat ad solatiū. Cogita si tāta tibi solatia in hac die lachrymarū / q; nta i die nuptiarū. si hec delectabilia in carcere qd in ppria pñia cōferet diligētib; eū / q; nō est nūer^o benignitatis sue. **A.** intelligo assera vera. s; mihi ignoro z laico difficilia. **F.** imo grossa z breuia. **A.** Dic igit. **F.** Diligite deū z primū. **A.** diligo deū. **F.** Qui diligit me / sermonē meū fuabit. **A.** fmo est mihi plix^o z ignot^o. **F.** imo breuissim^o z resolut^o ad dilectōez deiz primi. **A.** in dilectōe dei nō hesito q; summa est rō s; q; sit p pīm^o nō intelligo / nisi q; miam in me agit vō^o alios sine dei z legi^o offensa / possiz dimicare / sicut z antiq; picipes z pphē / p cōtextū sacre scripture dimicarūt z strenue militarūt. **F.** xpī actio / tua dz ē instructio q; p psecutorib; orauit. z q; dixit. Nisi iusticia vestra abūdauerit pl^o q; scribarū z phariseorū. nō intrabit in regnū celoz Qui āt dixerit frī suo racha / reus ē cōsilio / q; āt dixerit / fatue / reus ē gehēne ignis. Dicitū est antiq; in lege antiq; quā allegas nō occides / xps āt nō vult primū cōtristari vbo nec effectu / s; mutua charitate / sicut z ipse dilexit nos / diligere ppter ipm tāq; frēs in adā. frēs in xpo. frēs in ecclesia Illud fuit xpī testamētū. Pacē meā do vobis pacez meā relinq; vobis z in terra paz hoib; bone volūtatis. Noli igit primū despiciere nec cōtristari si xpianus miles cupis nūcupari salua iusta z moderata defensiōe inculpate tutele. **A.** Si tibi credā pibit i me strenuitatis pterite fama gloriosa. ero fabula gētū. parentū opprobriū. quod absit / quia crudelis q; famā negligit. **F.** Crudelior est qui animā pdit q; etna amittit p caducis. **A.** Quid pferendū putas glorie z fame bone. nōne p illa militamus omīs milites. **F.** nō nobis dñe nō nob. s; nōi tuo da gloriā Gloria deo debet in excels^o z in tra paz hoib; bone volūtatis Diabol^o

sibi gliaz qrit de opibz dinis tu et illi silis
fur es z latro qres deo furari glaz sibi p i/
mefis bnficijs debita. Noli gliari in vcto
z fabul/mitte nautis vcti. z glaz deo sper
ne caduca fallacissiaz gusta z sapor a etna

A qd eq/qd focij/qd tirones/qd arma
qd castra qfita z peculiu eueniret sed z ref/
publica z illi principes quoz graz qfui
qd erit facturi. **F** Peribit z tu cu ill
sicut z granu qd in petra tua semiaui/fru
ctu no emisit nec emittet **A** Nolo pi
re/imo pacel vel fed velle inter nos inire/
vt honore saluo/possem tuis silijs adde
scere **F** Nobis taqz hoibz bonevolu/
tatis paz debet iure testameti. qua vos ill
qsi ministri antixpi rapuistis/ illius obri
ne de capaces **A** deus supplebit defe
ctus nros **F** Magnipotēs cui oculi
sup filios ade/a die natiuitatis vsqz in exitu
vt reddat vnicuiqz fm opa eozu bona vel
mala cucta cernes z cui nihil latere pr sup
plebit iusticie h seculi defecit z voshros
efferos z sue pacz crudeles psecutores pu
niet iuxta demerita. **A** De meritis ne
scire iudicare sed pace in dieb meis vide
re desidero vt tuis silijs taqz accomodis
adqfere salubrit. **F** Si repali care
m vtina saltē pace fruamur eterna Amē.

Additio facta post biennale interuallum.

A Luxo biennali spacio/redies
anglic de sua pegrinatiōe fran
cuz reptu alloq qrit/z p multa
subitrat pristina collatoz. Cui
francus **F** Nōne p riteres z penitens
de tātis ipietatibz/p te in xpianissimo frā
coz reg pmissis **A** Non **F** Qua
re? **A** qz cu iusticia z iusta guerra feci.
terra eni nrāz qrim nri reg francoz z an
gloz iusto mādato/z ita ex p p viros ma
gnos z doctos z pōrifices sum meli p reri
to informat **F** Un regis tui iusticia p
cessit pcor dic? **A** qz in successiōe pria
cā filioz z liberoz/sz rex Odoard hns fi
liā ysabelis reg philippi/ex psona illi pe
tūt regnū iure successiōis/ergo cūctis pfe
rend **F** Filia est in hoc regno incapar
A imo iure dno z civili capax. vt hēs i
lib. deu. de filiabz a phat/p qb dicit de ad
moysen Da eis portōez hereditat p rne. z
hoc sit tibi iudiciū sempitēnū **A** Illa he
reditas plebeia/nō regnū/etsi regnū nō si
mile huic i q mlra spūalia. Preterea argu

mēta leg antiq/nō hnt efficacā nisi qte/
n redacta sunt ad moralia Sz si ita sit q
sit capax/cur igit vos anglici/filia reg hē
rici/nuptā Bāfrido comiti Andeganeū.
moriēte p rē sine mascul. nō admistis ad
regnū. imo stephanū ex sorore nepotē pre
tulist. āno dñi. D. c. xxxv Nōne qd qsqz
iuris in altez statuit/eodē iuri vti dz? **A**
dignū z iustū puro sz hoc mihi nouū **F**
lege hystorias Licz si etiā regni vri filia ca
pax existeret/nō ideo in frācozū regno ca
pax eēt **A** Lurtā varie? **F** Quia hoc
regnū ab infidelibz cū infinito xpicolariū
martirio qfitū mirē dist singularibz donis
z p rogatiuis din. donat ē i fide xpi edi
ficatū talz/q nris caruit z heresibus teste
gregorio. vñ Clodoueo liliū angelit mis
sum. cū āpulla sacra/btō Remigio p pina/
ta/vt illū z suos in dicto lilio successores.
illi sciffini chrismas oleo inūgeret. z in
post illā sacrosctām vinctoz/ paulomin?
ab angel rex qcūqz frācoz inūctus/ vesti
gia illi approbatōnis retinēs/ solo tactu
manuū infirmos certa ifirmitate curat: te
ste notoz etate flech rei mulier. capax cē
set. cū a sacroz mīstratōe imo interdū cer/
to tpe ab ingressu ecclie phibita Quare n
idē sicut i alijs regnis in qb mlier credo
capacē **A** imo z i regnis successert z suc
cedūt **F** Non frācoz etsi in alijs psuetu
do admittit illas ex psensu toti ppli fran
cis at psuetudo z ppli psensus in eū cō/
tradixert. Quid plā Nōne de distixit do/
minia z trā inhabitari fecit/ p distictōem
linguaz in turri psufiōis/cum oēs in lin
gua vniformes p liguaz psufiōē z diuī
sionē mūdū inhabitauit z gētes dispersit
quō vos barbari qz vocē n intelligim mo
ribz vita z ligua p ruz dntes/nob frācis
cupit p esse **A** ec hercles cū hac diuersi
tate hispaīas qfuit z bitauit. Nōne ec ro
mani vnuer liguis p riciparūt/ cur n an
glici eq frācis p ricipari pnt? **F** Quia i
digni tā pietā xpianissime natōi p esse. de
fende iusticiā allegatā z nō tirāniā. allega
iustos reges et n tirānos **A** reges hispa
nie et nauarre q in ligua dñanē. du
cē Britānie et regē vn garie q. xij. linguas
bz in reg differētes / vngaros teutonicos
sclauos/tartaros/philisteos/ cōmannos
francos et alios pro nūc a memoria mea
lapsos **F** hoc qz popul assentit subijci
qz minor ps debet maiori et digniori ce
dere/et regem alienum sibi assumit. nos

Dialogus duorum militum

autē nō sic. imo vos anglici dicite q̄rele p
te p̄misse de filie successiōe/expressse renū/
ciastis ⁊ regem philippū approbastis **A**
E **N**ō credo **F** Erras in facto vel ig/
noras rei geste notoriā. Unde p tua veri/
dica informatōe scias q̄ anno dñi. **D**.ccc.
lxxxv. dñs philipp⁹ rex francoꝝ obiit. reli/
ctis philippo lebel ⁊ ysabele. q̄ fuit nupta
regi angloꝝ Odoardo/qui q̄dē Odoar/
dus ipam reginā/impie p̄sumptiōib⁹ cu/
iusdā sui p̄siliarij hūe despencier tracta/
uit. intantū q̄ franciā aufugere oportuit
et tādē post multa fuit cōpulsā redire i/
uita/q̄ presidio ⁊ ope dñi Johis de hāno
nia cū. cccc. nobilib⁹ retrocessit ⁊ a casu dō
disponente applicuit in portu de pristō.
vbi sui beniuole adueniētes cū potentia
obsederūt regē virū suū ⁊ di/
ctū hūe euiscerauerūt ⁊ regē custodierunt
filiūq̄ noīe odoardū coronauerūt/ quē fi/
liū ⁊ regē repperūt omēs de **R** de. **R**
de mortemar inter q̄s rectores insurrexit
talis inuidiā inimiciā/ q̄ finaliter dicit⁹
Mortemar p iudiciū baronū/ mortū dā/
natus ⁊ euiscerat/ et ei⁹ intestina cōbusta
adhuc eoyuēte. sicut factum fuerat de di/
cto hūe despencier. Philipp⁹ at lebel fra/
ter dicte ysabele/ habuit karolū regē fran/
coꝝ q̄ habuit tres viros ⁊ mortū sine li/
beris/ ordiauit q̄ dñs philipp⁹ de valois
cōsobrinus suus german⁹/ tutor esset ma/
sculi si sibi nasceret. si vero filia/ p̄miserit iu/
dicio paritū/ ⁊ q̄ eligerēt in regē idoneio/
rē ⁊ expedientiorē. q̄ quidē karolus mori/
tur anno dñi **D**.ccc. xxviii. p̄pter qd̄ dicti
pares elegerūt dictū dñm philippū/ omi/
sis dicta ysabele ⁊ ei⁹ filio odoardo/ q̄ si q̄/
dē philipp⁹ ilico coronat⁹ ⁊ inunct⁹ ⁊ cōse/
cratus ⁊ ilico debellauit ⁊ deuicit flandrē
ses ⁊ silr misit nuncios suos dicto anglie
regi ad req̄rendū q̄ veniret ⁊ recognitum
ab eo ducātū acq̄tanie. q̄ siquidē odoard⁹
venit ad ciuitatē Ambianē. in q̄ rex asso/
ciatus regib⁹ Bohemie Huarre ⁊ maio/
ricarū ipm honorauit. Et idē odoard⁹ re/
cognouit dicto regi francie ducātū acq̄ta/
nie et fecit homagiū in p̄pria p̄sona verbo
autē repiret teneri p̄mittēs q̄ se informa/
ret de modo ⁊ forma ⁊ informa⁹ faceret ⁊
lrās p̄fici faceret iuxta formā ad quā tene/
ri repiret. ⁊ ita rex anglie recessit cōtentissi/
mus ⁊ ilico reuersus cōgregauit p̄ceres re/
gni sui in q̄ p̄gregatōne rex francie p̄ter su

os misit Et licet fieret rumor in anglia q̄
deberet corona odoardo tāq̄ p̄rimoꝝ/ ni/
hilomin⁹ fuit p̄clusus p̄ p̄ceres magnates
⁊ tres status regni q̄ tenebat facere hōma/
giū dicto regi francie. qd̄ ⁊ fecit p̄ suas lrās
patentes/ q̄s vidi in chronica descriptas
dadas ad elchen Anno dñi **D**.ccc. lxx. die
xiiij. Marcij cauet modo ⁊ forma re/
cognoscendi ducātū acq̄tanie p̄ p̄re fran/
cie ⁊ vt comites de pōcien ⁊ mōstrolij ⁊ ita
p̄misit ⁊ iurauit se facturū p̄ se ⁊ successo/
res ⁊ ita est verū notoriū et manifestū p̄ q̄
satis iusticiā nostrā ⁊ ipietatē ⁊ iniq̄tates
vestrā tyrannicā/ in libidine dñandi si ve/
lis lucide potes cōprehēdere **A** Mirā/
da canis/ sed p̄cor q̄s ista ponit **F** Vul/
ti historici ⁊ chronicarij ista ponūt/ sed la/
ti⁹ videt Johs froyssardi vobis fanēs. qz
nō francus sed de hānonia. ⁊ seruitor do/
mesticus anglie regine/ vt ipse idē p̄fitec/
nec ista tergiuersari possunt. **A** Valiter
fui p̄ vnū prelatū magnū ⁊ doctissimū in/
format⁹ **F** Si aliter cōtra veritatē sal/
ua sui pace. **A** Quō igit tot ⁊ tāta bella
inde secuta ⁊ rex noster regē francoꝝ se no/
minauit **F** Nō iusticia sed iniq̄tate ⁊ in/
stigare diabolo **A** quō precor exprime
F Scire debes q̄ in francie curia/ p̄polle/
bat dñs Robert⁹ de artoys soroz⁹ regis. q̄
siquidē certa occasiōe puocauit regiā in/
dignatiōez intantū q̄ aufugit hannoniā
propt̄ qd̄ rex ei⁹ vxozē ⁊ liberos detinuit ⁊
ducē hānonie diffidantē si illū receptaret
p̄pter qd̄ inuit brabatiā vbi ilico durissima
guerra inchoata contra ducē p̄pter dicta ⁊
receptatōz q̄ ipm dñm Robertū ipulit ad
fugiendū in Angliā vbi ilico applicatus
machinare cepit cū nobilib⁹ p̄tra regē frā/
cie dicēdo q̄ vcor des ⁊ pusillanimes es/
sent/ sic regnū dimittere. d. philippo cū si/
vellēt illd̄ vedicare possent bono iure. ⁊c.
intantū q̄ in solenni festo bñi Georgij in q̄
nobilitas vtriusq̄ sex⁹ uenit. in q̄ nature
hūane et pacis hostis p̄teru⁹ inimic⁹ dia/
bolus nō absuit Immo p̄ns illū diē glo/
sum sibi ⁊ oib⁹ diabolis fecit/ qm̄ inuenū
vtriusq̄ sex⁹ ope et cōsilio/ sc̄m̄ passagiū
regis francoꝝ cū tricētis armatoꝝ milib⁹
turbauit/ guerrāq̄ p̄clusit inter nos xp̄ia
nos in q̄ credit. cl. annoꝝ spacio/ tā peste
ignis famisq̄ gladio xp̄ianoꝝ milliones
interēptos. **L** diaboli stimulatē astutia/
vna dñs p̄p̄m Robertū instructa. i regis

angloꝝ pñtia in mensa sedentis vñā ppo/
 fuit allegoria/seu figurā/ concludēs alle/
 gorice ⁊ figuratiue magnā regis ⁊ suoꝝ ve/
 cordiam/nisi francie regnū vendicarent.
 Quo facto singuli tyrones instructi p do/
 minū Robertū/sua emiserūt vota dñab/
 q̄ nunq̄ desisterēt/vñ q̄ vno oculo nō vi/
 deret/alius capuciū nō ferret. donec frā/
 cie regnū/ animo illō querendi intrasset.
 A. Quō tam repēte fuer per nostros tāta
 materia ⁊ tanti regni cōquesta cōclusa. F
 Dirigente eodē diabolo/ pacis et nature
 inimico/ quoniā dicit rex philipp⁹ vidēs
 se imo totū orbē pacificū/ nolens miliciā
 ocio torpere. sed illā p xp̄i fide augēda di/
 sponere/ iuit ad visitandū papā vrbānū
 quintū in Auinionē perēdo crucē p eun/
 do vltra mare/ q̄ obtēta/ recipiēt tricen/
 milia armigeri ad crucē recipiēdā dispo/
 siti q̄bus absentib⁹/ anglici vestri putarūt
 facilem regni francie inuasionē. que cum
 ad aures dicti philippi francoꝝ regis per/
 uenerūt. a tam pioꝝ sc̄to pposito a tāto bo/
 no vobis tā effera ⁊ dānata neq̄cia cōpul/
 sus p sui regni defensiōe destitit ⁊ ita guer/
 ra cōtra infideles fienda ⁊ pvestra iniquita/
 te cōuersa/ cōtra xp̄ianissimos frācos p ty/
 rannia ⁊ libidine dñandi exercēda vñ in/
 gemiscit popul⁹ iubilat hostis/ exultat in/
 fern⁹. que vox q̄ lingua tāta xp̄ianoꝝ dā/
 na exprimere potest illis ifelicissimis die
 loco ⁊ hora fabricatis. A. Quō igit̄ rege
 philippo reuerso de Auiniōe/ anglici nri
 certificati q̄ erat infra regnū tantū nego/
 ciū attentarūt ⁊ tā difficile. F. Instigāte
 diabolo ⁊ dicto Roberto ei⁹ ministro/ rex
 Anglie cōsultuit ducē hannone/ q̄ cōsult⁹
 multū dissuasit istā querelā ⁊ guerrā. s; ni/
 hilomin⁹ magis fauēs maiestati q̄ verita/
 ti ⁊ iusticie/ dixit cōsulendos ducē Brabā/
 tie/ ep̄m Leodiē. Archiep̄m Coloniē.
 Ducem Helreū Marchionē Julligē dñz
 Arnolphum de baquehen ⁊ dñm de fran/
 quemont. q̄ siquidē eēt h⁹ opinionis inci/
 piendi guerrā attrahi possent ad diffidan/
 dum regē francie. eēt sufficiētes ad inua/
 dendū cū. 10000. armatis cū trib⁹ corona/
 tis ad q̄s omnes p̄dictos missi sunt ilico.
 xl. milites in maxima pompa q̄si auxiā/
 ctantes pro gratia ppli captanda p loca ⁊
 patrias quib⁹ iter suū faciebāt. Et ipsorū
 aliq̄ cum vno oculo dicebāt. se venisse/ nō
 ante cū illo visuros donec aliq̄ magnuz

fecissent p cōquesta regi francie. Qui siq̄/
 dem milites ⁊ nūcū regis Anglie/ a dictis
 dominis reportarūt votiuū respōsum. Et
 cū hoc tantū laborarūt q̄ habuerūt fauo/
 rem tacitū flandren. medio cuiusdam har/
 tuelle inter ipos prepotētis. Comes autē
 flandrie amicus francoꝝ posuit garnisio/
 nez a gagent cui⁹ metu oportuit anglicos
 pomposos p hollandiā remeare. Duo au/
 dito p regem anglie misit cōtra dictā gar/
 nisio. d. armatos/ ⁊. 2000. archeros q̄
 post multū conflictū dirigente diabolo p
 ualuerūt. Ex qua victoria dicit̄ barrauelle
 resumptis virib⁹ ilico scripsit regi anglie/
 q̄ post tale principiū veniret ⁊ pualeret. p/
 ut ⁊ fecit ⁊ venit ad dictū locū vbi
 cum om̄ibus premissis cōuenit ⁊ intan/
 tū votū p̄palauit q̄ post vni⁹ mēsis spaciū
 facere voluerūt/ q̄ dux Brabantie faceret
 et ille differens post aliā dilatoem conclu/
 sit q̄ nisi de mandato impatoris nō diffi/
 darent. propter quod Marchio Julien.
 missus ad illū/ obtinuit vicariatū imperij
 et licentiā fabricādi monetā sub colore q̄
 rex francie occuparet ab imperio castrum
 de creuerē in diocef. Lameracen. Et in/
 terim aduenit estas ⁊ rex anglie erāt cum
 cōiuge in castro de lonaur. adueniēte aut
 termino/ venerūt anglici. 500. ⁊ sagittarij
 10000. ⁊ nihilominus oportuit ipm vsq̄
 ad mēsem nouēbris alios dños expecta/
 re/ ⁊ interī miserūt diffidatōnes regi fran/
 cie per quendā ep̄m de Incole ex parte re/
 gis anglie tanq̄ vicarij sacri impij quod
 tunc etiā noluit dux Brabantie sed ventu/
 rum se p̄misit quando obsedisset ciuitatē
 Lameracen. qd ⁊ fecit. Sed rex anglie fu/
 it cōsultus dimittere obsidionē et intrare
 regnū quod ⁊ fecit. Sed ilico cum voluit
 intrare regnū. Comes lynandi ⁊ Comes
 de ipm quē extra imperiū dimi/
 serūtq̄ solum vt vicario obedierāt et fue/
 runt cū rege francie vnde rex francie venit
 obuiā cum regibus Bohemie Scocie et
 Flauare habens. 6000. ⁊. viij. bānerias
 dc. lx. peminones. vi. duces. xxxvi. comi/
 tes. cccc. milites. ⁊. lxxij. pedestres vsq̄ ad
 locum de buronte. Rex anglie prope per/
 tres leucas habebat duces Brabantie de
 Bueldes Marchiones de Julies et blan/
 nerbonc. comitē de moirs dños de hāno/
 nia Robertū de artoys ⁊ om̄es barones ⁊
 milites anglie. sed finalit̄ tractāte ducissa

Dialogus duorum militum

Hannonie recesserant sine bello. **A.** Hec mihi non videtur verisimilia quod vicarius imperii ad tantam guerram iniiciendam pcederet cum se noiet francorum regem. **S.** salua pace tunc se non dicebat francorum regem sed de cam cur et quomodo nomen et titulum regis rex vester usurpauit. **S.** Scire debes quod post promissam nisius est medio dicti Jacobi tartauelle attrahere flandrenses qui omnino negauerunt metu pene conuente et per ecclesiam illis imposita. ut si minus grata regi francie non facerent pene excommunicationem et ducentorum milium floren. subiacerent. Sed consilio vni mali aduocati tergiversatoris quasi achito felis fuit dictum quod si recipet titulum regis francie et tanquam francie rex illis precipiet quod eent liberi a pena cuius consilio fuit virumque applausum. licet multis prudentibus videretur rationi dissonum. recipere titulum sine alijs causis et possessione. **A.** Quid inde pcessum. **S.** Armata francorum et Ianuarius suum mare destruxit auronier franci destruxerunt terram domini Johis de hannonia. et illi de cameraco hannonia discusserunt. Postquam anno. xl. ite reuertit anglorum rex ad franciam qui reperit in mari armatam francorum cum qua dimicauit et durauit conflictus ab hora prime usque ad nonam et finaliter angli prevaluerunt et transierunt et venerunt ad gaudium ubi reperit reginam enixam et ilico obsedit ciuitatem Tornacensem. Et rex francie venit usque ad pontem de Dressy ubi multe scarmuche et franci strenue se habuerunt. et potentiores et flandrenses vicerunt aufugerunt. sed finaliter post. xl. septimanas tractate ducissa hannonia fuerunt deputati quique tractatores qui concluserunt treugam ad annum vnum. et debuerunt reges mittere quinque notabiles personas. et ex parte pape duos cardinales ad ciuitatem attrabatem. et quicquid per illos seu duas partes illorum esset factum ratum maneret atque firmum et interim vti possidebat quisque possideret. Sed finaliter in dicto plamento nihil fuit conclusum culpa anglicorum pertinacium. Demum rex anglus ordinauit festum in die Georgii et ordinem de Jarretiere cum xl. militibus. et xl. scutiferis et regina pntecum. ccc. denariis vel domicellis inductis eadem liberata. Anno. ccc. xliij. Et demum anno. xlvi. posuit obsidiam ante calaysum propter quod rex francie venit ad leuandum et quod non potuit transire obtulit bellum et roga

uit regem anglie simul pugnaret quod refutauit et ita sine fructu retrocessit propter quod rex anglie habuit calaysum et sine misericordia illos cum seueritate tractauit et anglicis populauit. Multi guerre actus fecerunt usque ad annum. liij. quo fuerunt in Auinione ad tractandum de pace et anno. lv. princeps de gal. descendit et eodem anno rex anglie usque calesium et inde ad locum de hedim. cui rex francie venit obuia et obtulit bellum dicto anglorum regi. qui illud renouit cum confusione retrocessit. Demum anno. lvi. contra principem de **Rex Jo.** franciam venit et habuerunt bellum prope ciuitatem pictauiem. in quo probdolor. multi nobiles hinc inde occisi et franci qui superati. sed rex Johis fuit reputatus strennuior miles illius belli. quem vos anglici honorastis. sed finaliter pro multa ipsum occidistis. et tantorum malorum fuistis actores quod deum debetis timere et loqui. Ecce iusticia seu iniusticia vestra. **A.** alio dicit mihi potestis me. **S.** Dic procor quod dixit. **A.** Dixit quod pro iustificatione sua obtulit rex nos stare consilio generali quod francie rex renouit quod non renouisset si de iure suo confidisset. **S.** Per premissa tibi liquet factis responsio nonne questio sospita si que esset per consensum regis et regnicularum factum cum tantis deliberatione et dilatione omnia potuerunt rex et regnicole singuli at non. Lum igitur rex tuus cum procerum et regnicularum consilio regi francorum homagium fecit et regem agnouit et approbauit quomodo contra proprium iuramentum homagium et fidelitatis sacramentum venire non veretur anglici. Nonne fellonia commisit rex vester. imo lesit maiestatem domini sui. Nonne ista exceptio alias elidit. quomodo igitur debuit francie indubitate promittere de tanto regno in homines pauci enim reperuntur hodie a populo aurum spernentes. Dicit enim salomon quod omnia obediunt pecunie et alius dicit. Audito numo quasi quodam summo principe. Resiliunt valde nihil audiunt nisi salua. Nonne de dicta fellonia ipse rex inde competens tanquam dominus feudi et saltem cum paribus quomodo summittere debuit vel potuit alieno iudicio nunquam fecit nec facere debuit. nec legi fuisse de hoc actum. Preterea quelibet principia non subdita impio potest sibi regem eligere. ut franciam et hispaniam non subdite

imperio. Cum igitur deficeret in regno fratricide filius prior genitus et alij capaces in sanguine in proprietate prederent. quare non potuerunt illum sibi eligere regem iudicio et electione parium et magnatum prout fecerunt illum victoriosus philippum cui inerat splendor nobilitatis regie et cuius voces intellexim non barbarum seu anglicum vel facionem cuius vocem non intellexim populus francus erat enim dominus philippus propinquior. et ideo cum naturaliter in regno succedat et naturaliter in regno cum naturam imitetur et ab ea separari non possit iuxta doctorum approbatas sententias. Nec etiam procerum suorum consilio dictus rex anglicus contra fidelitatem et homagium prefatum venire presumpsit nisi de facto ad suggestionem diabolicam medio illius diabolici Roberti de artoys impij et quasi per indignationem desperati illi tyrones et iuvenes postvini et dominarum persuasiones vocati illa vota de faciendo guerra in francia facta et in suarum animarum salutis detrimentum emisissent. Nec ambigendum quin preceres si consulti fuissent regnum suum et ducatum acquitanie cum alijs pertinentijs maluissent pacificum et sub federe regie francorum maiestatis quod se tot et tantis guerre discrimenibus immiscere per que nil securum sed omnia contentiosa et anglicis inutilia et damosa salutis dei offensiva et proximorum contumelios que eximatorem non recipiunt quibus media illius anglie regni pars peste et gladio depopulata et hominibus viduata etsi damna dederunt certe maiora repas si sunt. Quid plura? Certe que iuste possidebant et pacifice nunc tyrannice et per feloniam omnia commiserunt pacis fructum amiserunt. Valum igitur iuvenum consilium in pius minus salubre et vtile et honestum. Nec video vobis remedium hominibus destitutis nisi quod habita dispensatione viduas vestras desponsatis et dei et hominum pacem queratis. **A**d Dolendum et mirandum de assertis si veritati innitantur. **E**t Ita ponunt et habent chronice quas vidi. **A** Nonnetreugevel pax ex post facte. **E** Multe sed nulla efficit nec tenta **A** Cuius culpa? **E** Vestra prout audistis **A** Non perpediti culpam nostram. **E** Culpam noto continuam permissam quia ex malo principio malus finis spectatus quicquid ex post bellis iniustis ipsorum

iniquis fortuna dedit suo iure illud vestra impietate et par malicia venit. Multum enim tractatus iniciati cum illo illustrissimo. d. Jo. de francia qui pro consummatione tractatus redijt angliam et ibi occisus. et licet habueritis hominem redemptorem habere vel petere non veremini in gladii viribus quibus plures ex vestris quam ex nostris interempti et longe plures habetis viduas et orphanos quam nos dei misericordia habeamus iustissimo dei iudicio illud disponente ut qui sanguinem sititis sanguinem patiamini et bibatis. Voluistis enim flumini assyriorum regis magis quam christi imitatores esse quam annorum. l. spacio pagande dominationis libidine arma ferrea extulit et cruentam vitam potam asiam bellis egit et in rubro mari usque ad luxuriam pontum perdomuit. Barbaramque adhuc in bellem torpentem excitavit sevitiam et iam non pecudum sed sanguinem hominum bibere. **A** Non omnes eiusdem fuerunt nec sunt opinionis. **E** Certe fateor nec nationem totam accuso sed autoribus tantorum scelerum culpam do. Proceres enim prudentes pacem concluderant quam tyrones et iuvenes inconsulti ad solam dietam. d. Roberti de Artoys persuasionem infringerunt et guerra cruentam inchoarunt. Multique prohiberi pacem querierunt sed illorum opinio prohibitorum non inualuit et ita seu a longo usu tantorum presertim prelatorum vestrorum autoritate comprobata inolevit quasi in naturam conuersa et vti in solos amores non in fontes pena sequeretur. **A** Quando fuerunt illi tractatus inter nos quos asseris? **E** Circa annum. d. ccc. lxxij. in quo rex Johes fuit liberatus anno lxxij. visitavit papam in Avinione et anno iterum. lxxij. pro consummatione tractatus redijt anglia et ibi mortuus. Ex quibus orta est questio et finaliter anno. lxxij. in plamento parisiensi. sententiatum est quod appellationes dominorum de acquitania a rege anglie deberent recipi per dictum plamentum et ita fuit significatum regi anglie qui multa allegavit a rationis tramite multum dissona sed nec minus rex noster tanquam iustificatus et abundanti obtulit stare iudicio ecclesie Romanorum domini nostri pape quod rex vester renuit. **A** Difficile est mihi credere. **E** Quare credis de pace cum illius fueritis semper inimicis ruptores. tamquam non homines bone voluntatis quibus

Dialogus duorum militum

solis par a christo legata. **A** Immo
semp queruimus et querimus pacem. **F**
Quare igitur occidistis illum piū regem
vestrū Richardū cuius medio pacem per
petuā si illa digni fuissetis cōsueratis. **A**
Longa est historia. **F** Immo breuis
in effectu. **A** Quare breuis. **F** qz
tanq̄ pacis inimici estis assueti dños et re
ges occidere. **A** quos et quot. **F** Cum
ipse melius scire debes quare regē sanctū
kinicū danorū et anglorū regem cuius regis
danorū estis tributarij/occidistis infra ec
clesiam cathedralē in ciuitate ottonienē in
regno dacie et pheonia insula et ibi sanctus
martir sepultus. In cuius rei memoriā/sa
gittē signū vestri gestare sacerdotes in ca
sulis debent dū celebrant. quā possessio
nem impie cōtinuastis vsq̄ ad aliū sc̄m
martirē sc̄m thomā cantuarienē. pro iusti
tia cuius estis inimici morientē et vsq̄ ad
dictū piū regem Richardū pro pace vos
bis quesita tāq̄ indignis infectus. Que
igitur maior demētia q̄ nobiscū cōtēde
re nisi gladio. si dominos naturales et p
prios occidistis vjs impijssimis opinio
nibus dissentientes quō alienis pacē vlt
iticia seruabit. **A** Nunq̄ audiui an
glicos reges infectos. **F** Ego legi p
dictos et alios etiā tempe antiquissimo.
A Dic queso vnū. **F** Dicā plures
A Rogo dic. **F** Anno dñi. dc. lxxij.
Osuar rex anglie occisus est. Anno. dc. li.
Osini rex occisus Anno. dc. lxxij. Elfinus
rex occisus Anno. dc. lxx. Egriso. Rarda
hūbrozū rex occisus est. Anno. dc. xcviij.
Urenhered dux regni mordamibrozū in
terfectus est. Anno. dcc. xvi. obrēd rex mor
damibrozū interfectus est put vester Be
day venerabilis in angloz historia/late de
scribit. De illo autē martire/ glorioso san
cto kinico dacie et anglie rege/ ponit dano
rum historia. **A** Illi tunc infideles
F Sed vos tūc infideliores. **A** bo
num fecerūt quia sanctos et martyres/ ho
mines mortales fecerūt. **F** Si bonū
nō tamen bene fecerūt. et deus remunera
tor aduerbiorū nō nominū. **A** Forte
cū iusta causa fecerūt et ita bene. **F** Vo
lentibus nō abest occasio iusta vel iniusta
sumūt enī occasionē iniqui qz corrigi des
piciūt et bene prolata criminatur. Valde
enim insolens et intolerabile existimāt qd
quid illud nō sonat quod intus amant

A Dum mēte reuoluo que audiui ma
lo tacere q̄ loqui. Vincit enim omni veri
tas. et certū quod in diebus meis vidi no
bis pacē quesitā medio illius boni regis
Richardī de cuius morte causis illi/satis
impijs/iaceo. de tā antiquis ignoro. hoc
saluo q̄ inter nos fama asseritur. Norma
niam nobis prinere et in hoc nos iustam
vos iniquā fouere causam. **F** Salua
pace nō est vix nil citra mare habetis ni
si p̄ tyranniā et mare est et esse debet termi
nus vester. Dabuitis tamē alias ducatū
acquitanie cum aliq̄bus pertineñ. in feu
dum a rege francorū quē ducatū per mul
tiplicatas fellonias diuine et regie francie
maiestatis offensiuas amisitistis contra fide
litatem iuratā et promissam veniedo. In
Normania autē nullū ius habuistis. nec
habetis/immo vt dux normanie rex fran
corū est verus rex anglie. scitis enī q̄ dux
Normanie iusto titulo regnū vestrū que
siue vnde repio etiā q̄ anno. c. liiij. rex fra
corum Ludorvicus zelotypia morē/ vxo
rem repudiavit quā henricus normanie
dux p̄ter eius volūtatē duxit propter qd
inter eos suborta guerra sed post eodem
anno facta pace inter eos dictus Henricus
cum dicti regis Ludorvici p̄sidio/ anglis
am cōtra Stephanū intrat regnum et oc
cupat sed per cōcordiam illi regnū ad vi
tam dimisit. q̄ post illo Stephano mor
tuo cum dicti regis p̄sidio regni itegritas
tem habuit et possedit. Post autē circa an
num domini. D. x. Philippus franco:ū et
Henricus anglo:ū reges simul in christi
nomie cuz innumeris nobiliū milibz iter
pegrinatōnis vltra mare pro christi vin
dicta fienda arripuerūt/ etsi rex tuus odo
ardus similiter in die sancti Georgij face
re voluiss̄ aut saltem illū xpianissimū fra
corum regē Philippū de valois nō im
pediuss̄et anglicos suos. L. non perdi
disset nec tantorū francorū mortem pro
pinasset nec notā sue fidelitatis infracte in
currisset/ sicq̄ rex Henricus vltimo vita
functus strennuitatē propriā et fratrū ac
sue militie cōtra infideles cōuertisset. **A**
Possibile est. **F** Precor nomia mihi
pontificē tuum instructorē et in hac mate
ria eruditorē. **A** Nō nominabo/ sed
magnū in dei seruitio tibi esse assero et in
magna dignitate constitutū. **F** Utis
nā bene p̄pendat/ sue magnitudis p̄cept

et casuū sublimiū marīa lubricitate. quos
niā trepidaret tam sublime aggredi fasti-
giū quod dū videtur virere cadit. et dū ex-
tollit terminat sine repentino sicut ros/
qui subito deficcatur. **A** Nisi bñ in-
telligeret nō fuisset in tanta constitutōe di-
gnitate. **F** Dignitas ex se improbos
neq̄t facere reuerendos / q̄ ex se dignitas
nihil habet virtutis nec virtus ex dignita-
te. sed propt̄ virtutē dignitati dat̄ honor.
Si enī aliquid boni a natura inesset di-
gnitati / mali nō preessent sicut videmus
preesse. **A** Talem illū credo fore pre-
latum et bñ intelligentē. **F** Utinā ta-
lis sit cui opatio lingua mens et vita testi-
moniū prebeāt dignitati. Apud deū enī
nō est eras sed actus vitae et mox dignitas
approbat. **A** Quare de illo tantū du-
bitas et inquiris. **F** Per ea que video
et audio iugiter in his regnis et in ista ma-
teria. **A** Quid vides. **F** Video
prelatos et sacerdotes vestros armigeros et
viros sanguinū effectos / sed quo iure ne-
scio. et tamē nup̄ in ciuitate Rothomagū.
audiui regem vestrū Henricū vltimū. Vita
functū strenuū mirabiliter prelatos ve-
stros arguentē / et mordentē q̄ ex eorū in-
cumbenti officio nō essent pacis amato-
res zelatores et p̄sutores / et tamen vestros
vidi prelatos magnos et audio bellatores
et p̄idē quod deterius est piū et charitati-
uum subsidium pro fide xp̄i iurē datū et con-
tra hereticos cōuertendū cōtra nos xp̄iā-
nissimos cōuersum et pro nostra occisiōe
erogātū. quod mihi nedū admiratōnem
inducit sed stuporē. Lūius mores tā euer-
sos p̄sidero recolens eius quod dicit Ber-
nar. ad eugenū q̄ hodie totus zelus eccl̄ia-
sticus feruere videt̄ in tuendis possessiōi-
bus et dignitatibus. honorisq̄ totū detur
et sanctitati nihil / et de dei placito vltima
fit mentio / et de iactura salutis cunctatio
nulla nec salubre putatur nisi quod subli-
me. et nihil iustū videtur nisi quod gloriā
redolet. **A** Probi sunt vere / sed regis
et principis imperio hec faciūt. **F** Di-
xit petrus magna auctoritate q̄ magis deo
oportet q̄ hominibz obedire. Non in for-
titudine viri beneplacitū erit deo / sed sup-
humilem et māsuētum et timentē verba do-
mini requiescēt / spiritus eius / et qui te in
vna macilla pcusserit prebeat aliā. Iuxta il-
lud verbū christi. Dedi genas meas eucl-

lentibus et cōspuentibus in me. Dic pre-
cor prelatz et sacerdotibus tuis magis an-
nuentibus maiestati q̄ veritati mente vt
reuoluant illud terrendū euangeliū. Nisi
iusticia vestra abundauerit magis q̄ pha-
riseoz nō intrabitis in regnū celoꝝ. Qui
dixerit fratri suo racha reus erit iudicio.
Qui dixerit fatue reus erit gehēne ignis.
Si pro tam modica iniuria gehēnā p̄-
uocauit / quid pro tantis stragibus et exe-
crabilibz homicidijs et alijs guerre discri-
minibus. Logitent ecōuerso si veri sacer-
dotes et pontifices pacem psuasissent a tē-
pore Ddoardi citra / quanta et qualis eēt
militia et nobilitas christiana. et si pro xp̄i
fide augenda expositarēt rex noster dispo-
suerat / quātus fructus vbi nunc luctus.
Logitent de satisfactōe vbi in seuitia p̄-
seuerant. **F** inir.

Opus quoddā col

latiū de quadā puella que olim in Fran-
cia equitauit cui editio magistro Johan-
ni de gerson ascribit. sed magis apparet sti-
lus magistri Henrici de gorckheim.

Ad gloriā benedictę trinitatis / gl̄io-
seq̄ semper virginis dei matris ac totius
curie celestis.

Ulit me dominus cum sequer gre-
gem et dixit mihi vade et prophe-
ta ad populū meū israel. Amos
vii. Populus israel populus re-
gni francie nō incōgrue potest sp̄ualit̄ nū-
cupari / quē fide dei et cultu christiane reli-
gionis notū est semp̄ floruisse. Ad huius
regni filiū quedā iuuenēcula / pastoris cu-
iusdā filia / que et ipsa gregē ouium secuta
fertur / accessit. asserens / se missam a deo q̄
tinus p̄ ipam dictū regnū ad eius obedi-
tiam reducat. Ne autē ipsi assertio putet̄
temeraria etiā signis supnaturalibus vti-
tur / sicuti reuelare occulta cordiū et futura
cōtingentia p̄uidere. Refert̄ in super q̄ sic
rasa capite ad modū viri. et volens ad act-
bellicos procedere / vestibus et armis viri-
libus induta / ascendit equū. que dū in eq̄
est ferens vexillū. statim mirabili viget in-
dustria / quasi peritus dux exercitus ad ar-
tificiofam exercitus institutōem. tūc quo-
q̄ sui efficiūtur aiōsi. Contra vero aduer-
sarij timidi quasi viribz destituti. Ubi ac-
de equo descendit / solitū habitum mulie-
brez reassumēs. fit simplicissimā negocioz